

Kunnskapsdepartementet

Deres ref: 24/6329

Vår ref: JØ

Dato: 25.02.2025

Høring av forslag til ny ordning for gjeldssletting i distriktene og styrket gjeldssletting i Finnmark og Nord-Troms

Akademikerne er kritiske til departementets forslag om å innføre en ny gjeldssletteordning for låntakere bosatt i kommuner i sentralitetsklasse 5 og 6, og en utvidelse av gjeldssletteordningen for Finnmark og Nord-Troms. Akademikerne mener at dette er lite målrettede tiltak for formålet, og mener midlene burde vært brukt annerledes. Vi stiller oss også tvilende til effekten. Trolig vil 25 000 kroner i året i seg selv ikke få særlig mange høyt utdannede til å bosette seg i en distriktskommune.

For å tiltrekke høyt utdannet arbeidskraft til distriktene må det være tilgang til gode fagmiljø som gjør det attraktivt å bosette seg i regionen. Akademikerne gjennomførte i 2019 en undersøkelse blant våre medlemmer der vi spurte hva som ville være viktig dersom de skulle vurdere å flytte til et sted som ligger utenom de store tettstedsområdene, på grunn av en jobbmulighet eller relokalisering av arbeidsplass. Det som scoret høyest av alle var fagmiljø på arbeidsplassen. Ni av ti (88 prosent) mente dette var svært eller ganske viktig. 77 prosent mente at jobbmuligheter for ektefelle/partner/samboer var svært eller ganske viktig for vurdering av flytting til mindre sted. Fagmiljø og jobbmuligheter scoret høyere enn for eksempel nærhet til familie, skolemuligheter, nærhet til universitet og høyskole.

I tillegg er det viktig at arbeidskraften som utdannes i regionene matcher det regionale kompetansebehovet, og at det er mulig å oppdatere kompetansen gjennom yrkeslivet også for de med avstand til utdanningsinstitusjonene. Det er derfor av stor betydning at utdanningsinstitusjonene samarbeider godt med arbeidslivet, både i grunnutdanningen og for livslang læring, og at det eksisterer gode nettbaserte løsninger for å få oppdatert kompetansen underveis i yrkeskarrieren.

For å sikre en god næringsutvikling må næringslivet ha gode og forutsigbare rammebetingelser, og for næringslivet i distriktene vil vi spesielt fremheve betydningen av infrastruktur (transportårer både for frakt av varer og for pendling, samt et fungerende bredbånd/mobilnett), kapitaltilgang for små og mellomstore bedrifter og betydningen av klynger som virkemiddel for å etablere større fagmiljøer og samarbeid.

Med vennlig hilsen,
Akademikerne

Joakim Østbye
Seniorrådgiver